

LIETUVOS RESPUBLIKOS
SEIMAS

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KANCELIARIJOS
INFORMACIJOS IR KOMUNIKACIJOS DEPARTAMENTO
TYRIMŲ SKYRIUS

Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius Tel.: (0 5) 209 6170 / (0 5) 209 6185
El. p.: tyrimai@lrs.lt; info@lrs.lt; ikd@lrs.lt www.lrs.lt/info

Analitinė apžvalga
25/88

2025-07-08

**Lietuvos Respublikos Seimo veikla teisėkūros srityje:
statistikos rodiklių palyginimas ir pagrindinės tendencijos**

Apžvelgiami Seimo trijų paskutinių kadencijų – 2016–2020 m., 2020–2024 m., 2024–2028 – pirmųjų dviejų sesijų teisėkūros rodikliai: (1) priimtų teisės aktų rodikliai, (2) registruotų teisės aktų projektų statistiniai duomenys, (3) ypatingos skubos ir skubos tvarkos taikymo rodikliai, (4) originalių bei naujos redakcijos įstatymų statistika.

Seimo 2024–2028 m. kadencijos pirmųjų dviejų sesijų metu, palyginti su dviejų ankstesnių kadencijų – 2016–2020 m. ir 2020–2024 m. – atitinkamu laikotarpiu, gerokai mažiau registruota teisės aktų projektų. Šios kadencijos metu registruoti 653 teisės aktų projektai – tai mažiausias rodiklis. Palyginti 2016–2020 m. kadencijoje registruoti 1 088 projektai, 2020–2024 m. – 823 projektai.

Visų trijų Seimo kadencijų metu daugiausiai teisės aktų projektų registravo Seimo nariai. Visgi pastebima Seimo narių aktyvumo mažėjimo tendencija: nuo beveik 69 proc. visų registruotų projektų 2016–2020 m. kadencijos metu iki beveik 62 proc. 2024–2028 m. kadencijos metu.

Dera pastebėti, kad 2020–2024 m. kadencijos aptariamam laikotarpiu buvo sumažėjusi Vyriausybės registruotų teisės aktų projektų dalis – kiek daugiau nei 22 proc. visų projektų. Palyginti šią kadenciją Vyriausybės registruotų projektų dalis sudaro daugiau kaip 34 proc. visų projektų.

Pastebimas ir akivaizdus teisės aktų priėmimo skaičiaus mažėjimas aptariamam laikotarpiu: nuo 631 (2016–2020 m.) iki 399 teisės aktų (2024–2028 m.).

Atkreiptinas dėmesys į akivaizdžią tendenciją svarstant ir priimant teisės aktus rečiau taikyti ypatingos skubos ir skubos tvarką: 2016–2020 m. kadencijos metu skubos ir ypatingos skubos tvarka priimti teisės aktai sudarė 33,91 proc., 2020–2024 m. kadencijos metu 18,45 proc., o 2024–2028 m. kadencijos metu tokia tvarka taikyta tik 14,29 proc. visų priimtų teisės aktų.

Vertinant Seimo veiklą priimtų originalių ir naujos redakcijos įstatymų aspektu, matyti, kad per aptariamų kadencijų pirmąsias dvi sesijas priimti originalūs įstatymai sudaro ne daugiau kaip 4 proc. visų priimtų įstatymų. Didžiausią dalį priimti originalūs įstatymai sudarė praėjusią, 2020–2024 m., kadenciją – 3,64 proc. (12 įstatymų per dvi sesijas), o šią kadenciją, 2024–2028 m., originalūs įstatymai sudarė mažiausią dalį – 2,44 proc. (6 įstatymai). 2016–2020 m. kadencijoje priimti originalūs įstatymai sudarė 2,83 proc. (11 įstatymų) visų per dvi sesijas priimtų įstatymų.

Akivaizdžiai sumažėjo naujos redakcijos įstatymų priėmimas. Per 2016–2020 m. kadencijos dvi pirmąsias sesijas priimti naujos redakcijos įstatymai sudarė 4,11 proc. (16 įstatymų) visų priimtų įstatymų, ir tai yra didžiausias aptariamų kadencijų rodiklis. 2020–2024 m. kadencijoje šis rodiklis sumažėjo iki 3,33 proc. (11 įstatymų), o 2024–2028 m. kadencijoje sudaro tik 1,63 proc. (4 įstatymai).

Priimti teisės aktai

Per 2024–2028 m. kadencijos, palyginti su dviem ankstesnėmis, pirmas dvi sesijas Seimas posėdžiavo mažiausiai – surengti 67 posėdžiai (žr. *1 lentelę*). 2020–2024 m. kadencijos atitinkamu laikotarpiu surengti 86 posėdžiai, o 2016–2020 m. kadencijos – 91 posėdis (tai yra didžiausias rodiklis vertinant trijų kadencijų duomenis).

Nuo 2016–2020 m. kadencijos matomas bendra priimamų teisės aktų mažėjimo tendencija – tiek aptariamų kadencijų dviejų pirmųjų sesijų atskirai, tiek visos kadencijos metu priimama vis mažiau teisės aktų.

1 lentelė. Lietuvos Respublikos Seimo priimti teisės aktai. 2016–2020 m., 2020–2024 m. ir 2024–2028 m. kadencijų I–II sesijos

Kadencija	Sesija	Posėdžių skaičius	Įstatymų skaičius	Nutarimų skaičius	Kitų teisės aktų skaičius	Iš viso priimta t. a. per sesiją, kadenciją
2016–2020	I	29	102	102	5	209
	II	62	287	122	13	422
Iš viso		91	389	224	18	631
2020–2024	I	30	91	87	7	185
	II	56	239	81	10	330
Iš viso		86	330	168	17	515
2024–2028	I	18	48	64	4	116
	II	49	198	84	1	283
Iš viso		67	246	148	5	399

Daugiausiai per dvi pirmąsias kadencijos sesijas, net 631 teisės aktas, priimta 2016–2020 m. kadenciją. 2024–2028 m. kadencijos aptariamam laikotarpiu priimta mažiausiai teisės aktų – 399. Prieš tai buvusios kadencijos, 2020–2024 m., metu priimta 515 teisės aktų.

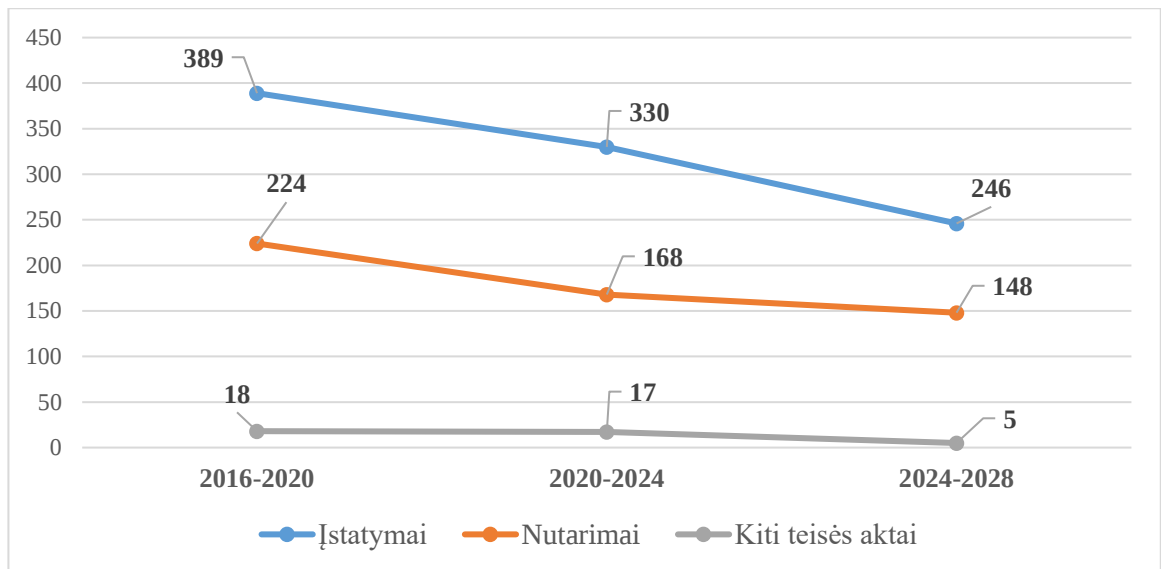
2016–2020 m. kadencijos II sesija buvo pati produktyviausia – priimti net 422 teisės aktai. 2024–2028 m. kadencijos I sesijoje priimta 116 teisės aktų – tai yra mažiausias visų apžvelgiamų sesijų rodiklis.

Vertinant statistinius duomenis pagal priimamų teisės aktų rūšis, matyti nuoseklus mažėjimas kiekvienos aptariamų kadencijos metu (žr. *1 paveikslą*)

Visų trijų aptariamų kadencijų metu įstatymai sudarė didžiąją visų priimtų teisės aktų dalį. 2016–2020 m. kadencijos I–II sesijų metu buvo priimti 389 įstatymai, o 2024–2028 m. kadencijos aptariamam laikotarpiu gerokai mažiau – 246 įstatymai. Tai itin reikšmingas pokytis, kai apytikslis sumažėjimas, vertinant dviejų kadencijų rodiklius, sudaro 37 proc. 2020–2024 m. kadenciją buvo priimta 330 įstatymų.

Vis rečiau priimama nutarimų. 2024–2028 m. kadenciją priimta apytiksliai 34 proc. mažiau nutarimų nei 2016–2020 m. kadenciją – atitinkamai 148 ir 224 nutarimai.

Kitų teisės aktų priėmimas taip pat mažėja: 2016–2020 m. kadencijos I–II sesijų metu buvo priimta 18 kitų teisės aktų, 2020–2024 m. – 17, o 2024–2028 m. – tik 5 kiti teisės aktai.

1 paveikslas. Priimti teisės aktai (suma). Seimo 2016–2020 m., 2020–2024 m. ir 2024–2028 m. kadencijų I–II sesijos

Toks teisės aktų priėmimo mažėjimas gali rodyti tiek racionalesnį teisėkūros darbotvarkės planavimą, tiek efektyvesnį teisės aktų priėmimą, tiek ir mažesnį teisėkūros aktyvumą.

Vertinant posėdžių skaičių ir priimtų teisės aktų skaičių per kadenciją, pažymėtina, kad daugiausiai teisės aktų vidutiniškai per posėdį buvo priimama 2016–2020 m. kadencijos metu – 6,93 teisės aktai. Gerokai mažesnis yra 2020–2024 m. kadencijos rodiklis, kaip per posėdį buvo priimami vidutiniškai 5,99 teisės aktai. Šios kadencijos pirmųjų dviejų sesijų metu per posėdį priimti vidutiniškai 5,96 teisės aktai.

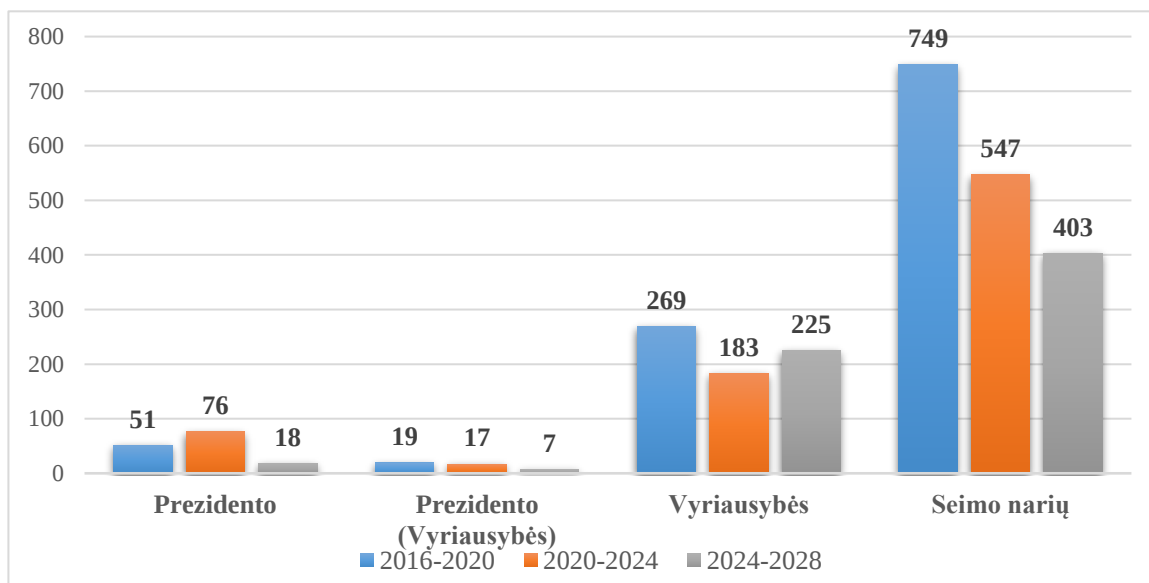
Registruoti teisės aktų projektai

Labai akivaizdi ir teisės aktų projektų registravimo mažėjimo tendencija (žr. 2 lentelę). 2016–2020 m. kadencijoje per pirmąsias dvi sesijas buvo registruoti 1 088 projektai. 2020–2024 m. kadenciją registruoti 823 projektai – tai apytiksliai 35 proc. mažiau nei praėjusią kadenciją. 2024–2028 m. kadencijos atitinkamu laikotarpiu registruoti 653 teisės aktų projektai, o palyginti su 2016–2020 m. kadencija – net 40 proc. mažiau.

2 lentelė. Įstatymų leidybos iniciatyvos teisę turinčių subjektų registruoti teisės aktų projektai. 2016–2020 m., 2020–2024 m. ir 2024–2028 m. kadencijų I–II sesijos

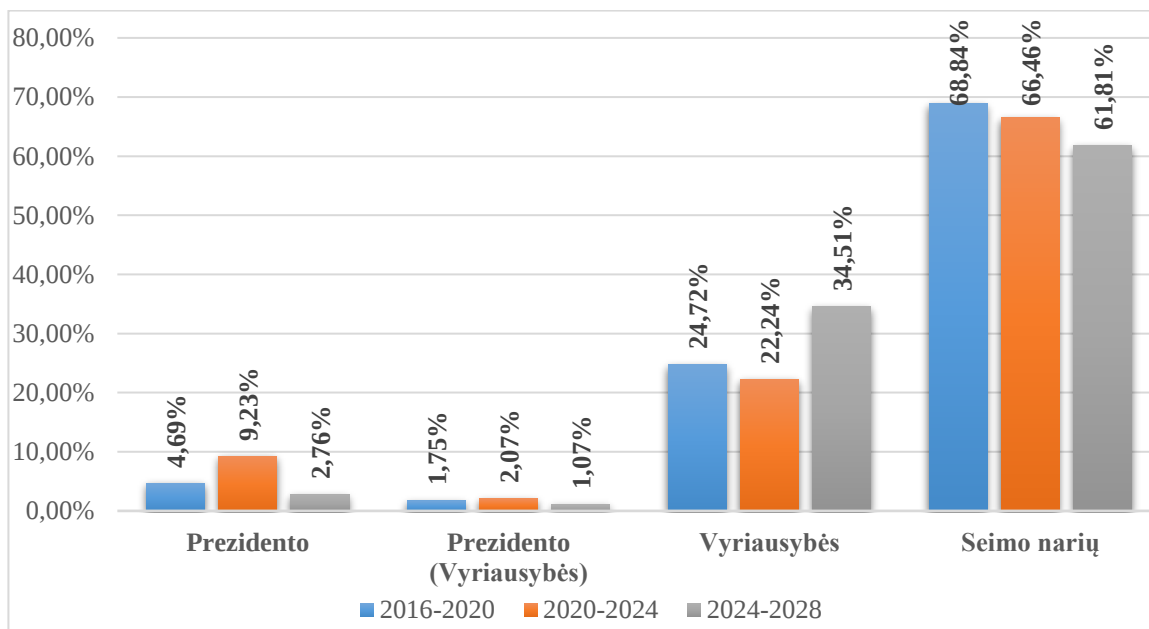
Kadencija	Sesija	Prezidento	Prezidento (Vyriausybės)	Vyriausybės	Seimo narių	Iš viso registruota t. a. per sesiją, kadenciją
2016–2020	I	30	8	77	300	415
	II	21	11	192	449	673
Iš viso		51	19	269	749	1 088
Proc.		4,69	1,75	24,72	68,84	
2020–2024	I	20	2	44	263	329
	II	56	15	139	284	494
Iš viso		76	17	183	547	823
Proc.		9,23	2,07	22,24	66,46	
2024–2028	I	5	3	12	164	184
	II	13	4	213	239	467
Iš viso		18	7	225	403	653
Proc.		2,76	1,07	34,46	61,81	

Visų trijų, 2016–2020 m., 2020–2024 m., 2024–2028 m., kadencijų metu daugiausiai teisės aktų projektų registravo Seimo nariai – atitinkamai 749, 547 ir 403 projektus (žr. 2 *paveikslą*). Vyriausybės registruotų projektų atitinkami rodikliai – 269, 183 ir 225.

2 paveikslas. Įstatymų leidybos iniciatyvos teisę turinčių subjektų užregistruoti teisės aktų projektai. 2016–2020 m., 2020–2024 m. ir 2024–2028 m. kadencijų I–II sesijos

Visgi, vertinant Seimo narių registruotų teisės aktų lyginamąją dalį nuo visų registruotų teisės aktų projektų aspektu, matyti, kad Seimo narių registruotų teisės aktų projektų procentinė dalis visų trijų kadencijų aptariamam laikotarpiu varijuoja nuo 61 iki 69 proc. (žr. 3 *paveikslą*).

3 paveikslas. Įstatymų leidybos iniciatyvos teisę turinčių subjektų užregistruoti teisės aktų projektai, dalis procentais nuo visų registruotų teisės aktų. 2016–2020 m., 2020–2024 m. ir 2024–2028 m. kadencijų I–II sesijos

2016–2020 m. kadenciją Seimo nariai registravo 68,84 proc. visų registruotų projektų, 2020–2024 m. kadencijos Seimo narių registruotų teisės aktų projektų dalis yra beveik tokia pati – 66,46 proc., o šios kadencijos, 2024–2028 m., rodiklis yra mažiausias ir sudaro 61,81 proc.

Pastebėtina, kad šią kadenciją gerokai padidėjo Vyriausybės registruotų teisės aktų projektų dalis – 34,51 proc. visų registruotų projektų ir tai yra daugiau kaip 12 proc. daugiau palyginti su praėjusios kadencijos rodikliu, kai buvo registruota 22,24 proc. visų projektų. Atkreiptinas dėmesys, kad tai mažiausia lyginamoji Vyriausybės registruotų projektų dalis vertinant trijų paskutinių kadencijų rodiklius. 2016–2020 m. kadencijos pirmųjų dviejų sesijų metu Vyriausybės registruotų teisės aktų projektų dalis sudarė 24,72 proc. visų registruotų projektų.

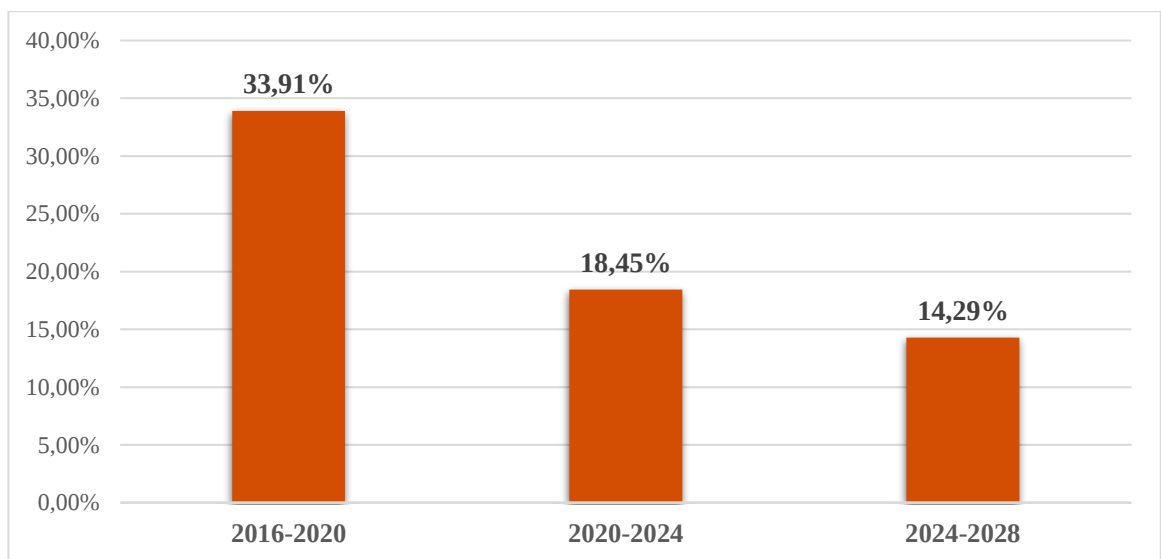
Vertinant Prezidento registruotų projektų rodiklius, išsiskiria 2020–2024 m. kadencija, kai per pirmas dvi sesijas buvo registruoti 76 teisės aktų projektai (9,23 proc. visų registruotų projektų).

Dera pastebėti, kad Prezidento kartu su Vyriausybe registruotų teisės aktų projektų dalis procentais nuo visų registruotų teisės aktų projektų šią kadenciją sudaro tik 1,07 proc. (7 projektai) ir tai yra mažiausias trijų kadencijų rodiklis. Didžiausias rodiklis yra 2020–2024 m. kadencijos, kai buvo registruota 2,07 proc. projektų (17 projektų).

Teisės aktų priėmimas ypatingos skubos ir skubos tvarka

Skubos ir ypatingos skubos tvarka I–II sesijų laikotarpiu priimtų teisės aktų (įstatymų, nutarimų bei ratifikavimo dokumentų) dalis nuo visų priimtų teisės aktų 2024–2028 m. kadencijoje yra mažiausia palyginti su dviem ankstesnėmis kadencijomis – tokia tvarka taikyta priimant 14,29 proc. teisės aktų (57 iš 399) (žr. 4 paveikslą).

2020–2024 m. kadencijos metu tokia tvarka buvo priimta 18,45 proc. (92 iš 515) teisės aktų. Didžiausias rodiklis yra 2016–2020 m. kadencijos, kaip per pirmas dvi sesijas tokia tvarka buvo priimta net 33,91 proc. (214 iš 631) teisės aktų.

4 paveikslas. Teisės aktų priėmimas ypatingos skubos ir skubos tvarka. Proc. nuo visų priimtų teisės aktų. 2016–2020 m., 2020–2024 m. ir 2024–2028 m. kadencijų I–II sesijos

2016–2020 m. kadencijoje iš viso buvo priimtas 631 teisės aktas, o skubos ir ypatingos skubos tvarka priimti teisės aktai sudarė 33,91 proc. (214 teisės aktų). 2020–2024 m. kadencijos metu iš viso buvo priimta 515 teisės aktų, o skubos ir ypatingos skubos tvarka priimti teisės aktai sudarė jau tik 18,45 proc. (92 teisės aktai) nuo visų priimtų teisės aktų.

Pastebėtina, kad jau 2020–2024 m. kadencijoje ypatingos skubos ir skubos tvarka taikyta kur kas rečiau palyginti su prieš tai buvusią kadenciją. Toks taikymo pokytis sietinas su Konstitucinio Teismo 2019 m. balandžio 18 d. nutarimu dėl Miškų įstatymo pakeitimo ir Seimo statuto atitikties

Konstitucijai, kuriame išaiškintos įstatymų leidybos procedūros, be kita ko, ir įstatymų svarstymo ypatingos skubos tvarka¹.

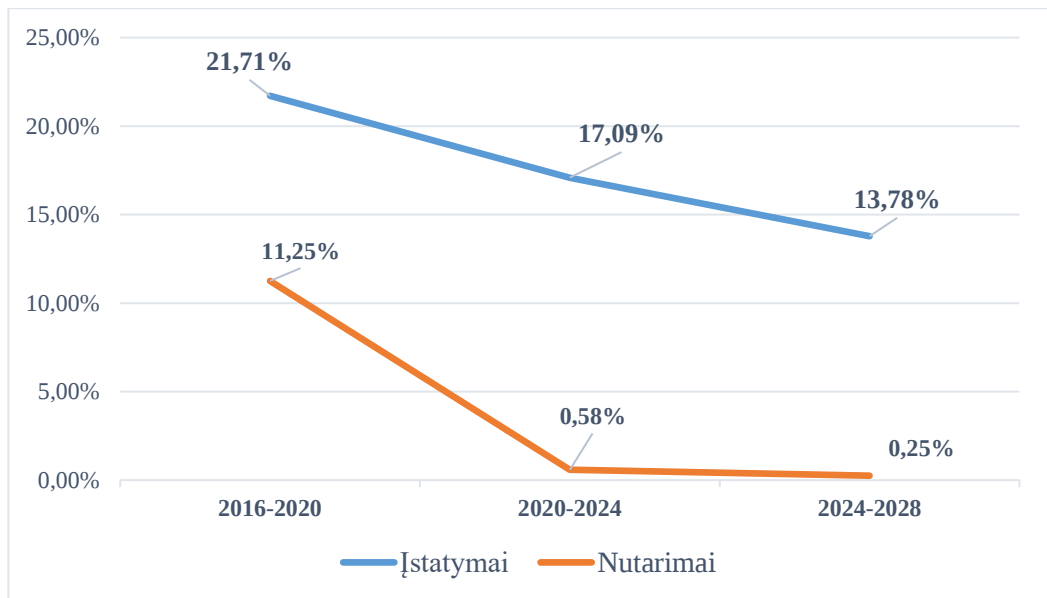
Vertinant ypatingos skubos ir skubos tvarkos taikymą priimant teisės aktus, matyti, kad visų trijų kadencijų metu tokia tvarka daugiausia taikyta priimant įstatymus (žr. 3 lentelę).

3 lentelė. Teisės aktų priėmimas ypatingos skubos ir skubos tvarka. 2016–2020 m., 2020–2024 m. ir 2024–2028 m. kadencijų I–II sesijos

Kadencija	Sesija	Įstatymai		Nutarimai		Ratifikavimo dokumentai	
		YST	ST	YST	ST	YST	ST
2016–2020	I	12	17	51	0	5	0
	II	32	76	17	3	1	0
Iš viso		44	93	68	3	6	0
		137		71		6	
Proc.		35,22 proc. visų įstatymų 21,71 proc. visų t. aktų		31,70 proc. visų nutarimų 11,25 proc. visų t. aktų		0,95 proc. visų t. aktų	
2020–2024	I	1	30	0	0	0	0
	II	11	46	1	2	0	1
Iš viso		12	76	1	2	0	1
		88		3		1	
Proc.		26,67 proc. visų įstatymų 17,09 proc. visų t. aktų		1,79 proc. visų nutarimų 0,58 proc. visų t. aktų		0,19 proc. visų t. aktų	
2024–2028	I	0	13	0	0	0	0
	II	0	42	1	0	0	1
Iš viso		0	55	1	0	0	1
		55		1		1	
Proc.		22,36 proc. visų įstatymų 13,78 proc. visų t. aktų		0,67 proc. visų nutarimų 0,25 proc. visų t. aktų		0,25 proc. visų t. aktų	

Visgi, tokios tvarkos taikymas tapo gerokai retesnis: palyginti 2016–2020 m. kadencijos metu skubos ir skubos tvarka priimta 35,22 proc. įstatymų (21,71 proc. visų priimtų teisės aktų), 2020–2024 m. kadenciją – 26,67 proc. įstatymų (17,09 proc. visų priimtų teisės aktų), o 2024–2028 m. kadenciją – 22,36 proc. (13,78 proc. visų priimtų teisės aktų). Pastarasis rodiklis yra mažiausias vertinant trijų kadencijų rodiklius (žr. 5 paveikslą).

¹ Nutarimas dėl Lietuvos Respublikos Miškų įstatymo Nr. I-671 2, 4, 5, 6, 7, 8, 13, 18 ir 19 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos Seimo statuto 164 straipsnio 1 dalies atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas: <https://www.lrkt.lt/lt/teismo-aktai/paieska/135/ta1926/content>

5 paveikslas. Įstatymų ir nutarimų priėmimas ypatingos skubos ir skubos tvarka. Proc. nuo visų priimtų teisės aktų. 2016–2020 m., 2020–2024 m. ir 2024–2028 m. kadencijų I–II sesijos

Atkreiptinas dėmesys į nutarimų priėmimą tokia tvarka. 2016–2020 m. kadencijos I–II sesijų metu skubos ir skubos tvarka priimta 31,70 proc. visų nutarimų (11,25 proc. visų teisės aktų), 2020–2024 m. kadenciją – 1,79 proc. (0,58 proc. visų teisės aktų), o 2024–2028 m. kadenciją – tik 0,67 proc. nutarimų (0,25 proc. visų priimtų teisės aktų). Tad nutarimų priėmimas ypatingos skubos ir skubos tvarka akivaizdžiai sumažėjo.

Originalūs ir naujos redakcijos įstatymai

Apžvelgiant trijų paskutinių Seimo kadencijų teisėkūros veiklą originalių įstatymų ir naujos redakcijos įstatymų („įstatymo pakeitimo įstatymo“) priėmimo aspektu, matyti, kad per pirmąsias dvi sesijas tiek 2016–2020 m., tiek 2020–2024 m. kadencijos metu buvo priimtas panašus skaičius originalių įstatymų – atitinkamai 11 ir 12 įstatymų, visgi naujos redakcijos įstatymų 2020–2024 m. kadenciją priimta mažiau nei ankstesnę – atitinkamai 11 ir 16 įstatymų (žr. 4 lentelę).

4 lentelė. Originalūs ir naujos redakcijos įstatymai. 2016–2020 m., 2020–2024 m. ir 2024–2028 m. kadencijų I–II sesijos

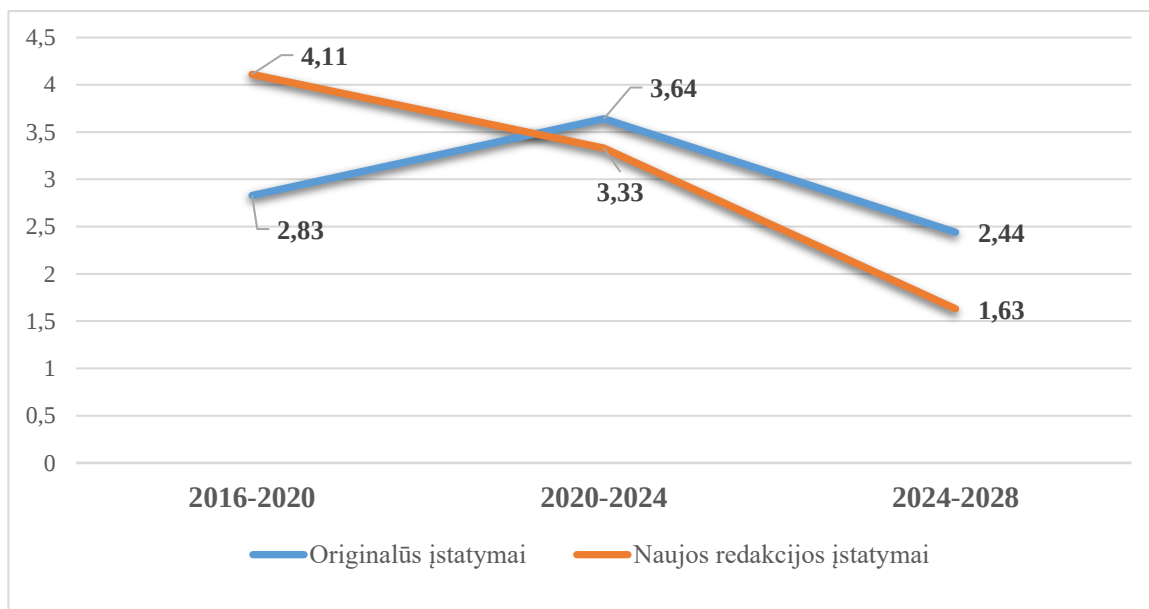
Kadencija	Sesija	Priimta įstatymų	Originalūs įstatymai	Naujos redakcijos įstatymai
2016–2020	I	102	5	4
	II	287	6	12
Iš viso		389	11	16
Proc. nuo visų įst.			2,83	4,11
2020–2024	I	91	7	3
	II	239	5	8
Iš viso		330	12	11
Proc. nuo visų įst.			3,64	3,33
2024–2028	I	48	4	0
	II	198	2	4
Iš viso		246	6	4
Proc. nuo visų įst.			2,44	1,63

2024–2028 m. kadencijos atitinkamu laikotarpiu priimta gerokai mažiau originalių įstatymų – tik 6 įstatymai, o naujos redakcijos įstatymų taip pat gerokai mažiau palyginti su praėjusių dviejų kadencijų atitinkamu laikotarpiu – tik 4.

2016–2020 m. kadencijos metu priimti originalūs įstatymai sudaro 2,83 proc. visų priimtų įstatymų, naujos redakcijos įstatymai sudaro 4,11 proc. visų priimtų įstatymų (žr. 6 paveikslą). 2020–2024 m. kadencijos atitinkami rodikliai – 3,64 proc. ir 3,33 proc. 2024–2028 m. kadencijos nagrinėjamo laikotarpio, t. y., pirmųjų dviejų sesijų, rodikliai – 2,44 proc. ir 1,63 proc. Matyti, kad jei priimtų originalių įstatymų dalis procentais nuo priimtų įstatymų trijų kadencijų analizuojamu laikotarpiu yra panaši, tai naujos redakcijos priimtų įstatymų šią kadenciją itin sumažėjo ir yra mažiausias rodiklis.

Būtina atkreipti dėmesį, kad oficialios statistikos apie Seimo priimtus originalius ir naujos redakcijos įstatymus nėra. Problema yra ta, kad Teisės aktų registre, statistinių duomenų bazėje, įstatymams nėra priskiriami požymiai, pagal kuriuos būtų galima identifikuoti tam tikros rūšies įstatymus, todėl, atsižvelgiant į tai, galimos statistinės informacijos tam tikros paklaidos².

Pažymėtina, kad skaičiuojant originalius įstatymus nebuvo skaičiuoti įstatymo pripažinimo netekusiu galios įstatymai, ratifikavimo, denonsavimo įstatymai ir pan.

6 pav. Originalūs ir naujos redakcijos įstatymai. Santykis procentais palyginti su priimtų įstatymų skaičiumi. 2016–2020 m., 2020–2024 m. ir 2024–2028 m. kadencijos, I–II sesijos

Dera pastebėti, kad rudens sesijų metu, šiuo atveju I sesijos, įprastai yra priimami ateinančių metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymai, privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto rodiklių patvirtinimo, valstybės socialinio draudimo fondo biudžeto kitų metų rodiklių patvirtinimo įstatymai.

² Paieška pagal Seimo kadencijų sesijas atlikta Teisės aktų registre 2025 m. liepos 3 d.. Originalių įstatymų paieška vykdyta lauke „Žodžiai pavadinime“ uždavus sąlygą „Be šių žodžių“ ir nurodžius raktinius žodžius: straips*, papild*, pakeitim*, ratifikav*, denons*, teisės akto rūšis – „Įstatymas“. Naujos redakcijos įstatymų paieška vykdyta lauke „Žodžiai pavadinime“ uždavus sąlygą „Be šių žodžių“ ir nurodžius raktinį žodį straips*, ratifik*, o lauke „Žodžiai tekste“ uždavus sąlygą „Tiksli frazė“ ir nurodžius žodžių junginį „nauja redakcija“, teisės akto rūšis – „Įstatymas“.

Parengė
Informacijos ir komunikacijos departamento
Tyrimų skyriaus patarėja
Dalia Juknevičiūtė
Tel. (0 5) 209 6185, el. p. dalia.jukneviciute@lrs.lt

Seimo kanceliarijos Informacijos ir komunikacijos departamento Tyrimų skyriaus parengti analitiniai ir informaciniai darbai skirti Seimo narių parlamentinei ir Seimo kanceliarijos veiklai. Šiuose darbuose pateikta informacija nėra oficiali Lietuvos Respublikos Seimo pozicija. Šį darbą atgaminti, išleisti, platinti, versti, perdirbti, viešai skelbti, išskyrus įstatymų nustatytas išimtis, galima tik gavus Seimo kanceliarijos leidimą.

Visais atvejais naudojant šį darbą privaloma nurodyti šaltinį.

© Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija, 2025